

Regulamin wycieczek szkolnych Zespołu Oświatowego w Borowiu

Podstawą opracowania regulaminu są następujące akty prawne:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 21 stycznia 1997 r. „W sprawie warunków, jakie spełniać muszą organizatorzy wycieczek dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania" (Dziennik Ustaw nr 12 poz. 67 oraz Dziennik Ustaw nr 18 poz. 102)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 maja 1997 r. „W sprawie warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne" (Dziennik Ustaw nr 57 poz. 358)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 13 sierpnia 1999 r. „W sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego" (Dziennik Ustaw nr 67 poz. 759)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 8 listopada 2001 r. „W sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki"
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31 grudnia 2002 r. „W sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach" (Dziennik Ustaw nr 6 poz. 69)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 26 lipca 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1533 z późn. zm.)
7. Statut Szkoły
8. Inne.

Rozdział I.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Wycieczki szkolne stanowią integralną część procesu dydaktyczno-wychowawczego.
2. Wycieczki szkolne służą wzbogacaniu procesu dydaktyczno-wychowawczego, poprawie stanu zdrowia oraz kształtowaniu kultury wycieczki ucznia.
3. Wycieczki szkolne powinny być dostosowane do potrzeb zainteresowań uczniów, wieku, stanu zdrowia oraz sprawności fizycznej.
4. Program, skład uczestników oraz kierownika i opiekunów zatwierdza dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona.
- 5.

Rozdział II

CELE ORGANIZOWANEJ DZIAŁALNOŚCI KRAJOZNAWCZO-TURYSTYCZNEJ

1. Organizowane przez szkołę wycieczki i imprezy krajoznawczo - turystyczne powinny mieć na celu w szczególności :
 - a. poznawaniu kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii,
 - b. poszerzaniu wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturowego,
 - c. poznawanie kultury i języka innych państw,

- d. wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania,
- e. upowszechnianiu wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
- f. podnoszeniu kondycji zdrowotnej oraz sprawności fizycznej,
- g. upowszechnianiu form aktywnego wypoczynku,
- h. przeciwdziałaniu patologii społecznej,
- i. poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

Rozdział III.

FORMY DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE KRAJOZNAWSTWA I TURYSTYKI

1. Wycieczki i imprezy mogą być organizowane w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych lub pozaszkolnych.
2. Przy organizowaniu i przeprowadzeniu wycieczek współdziałają nauczyciele, rodzice i uczniowie.
3. Wycieczki i imprezy mogą przyjąć następujące formy:
 - a. **wycieczki przedmiotowe** - inicjowane i organizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, zgodnie z programem nauczania, w ramach zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych,
 - b. **wycieczki turystyczno-krajoznawcze** - odbywające się w terenie powszechnie uczęszczanym, nie wymagające od uczestników szczególnego przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego,
 - c. **wycieczki integracyjne** – są przeznaczone wyłącznie dla uczniów klas nowopowstałych. Wycieczki te mają charakter krajoznawczo – turystyczny.
 - d. **imprezy krajoznawczo – turystyczne**, takie jak biwaki, rajdy, turnieje, konkursy itp.,
 - e. **imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne**, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego.
 - f. **Imprezy wyjazdowe** – związane z realizacją programu nauczania, takie jak: zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne, - są one połączone z nauką w zakresie co najmniej dwóch przedmiotów. Zajęcia dydaktyczne podczas imprezy wyjazdowej powinny być przeprowadzone w wymiarze 6 godzin dydaktycznych dziennie.
4. Organizacja wycieczek szkolnych i imprez wynika z rocznego planu pracy szkoły oraz, w przypadku wycieczek przedmiotowych, z nauczycielskich planów dydaktycznych.
5. Wycieczki i imprezy turystyczno – krajoznawcze powinny być organizowane w miarę możliwości w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych.
6. Ilekroć w dalszej części Regulaminu jest mowa o wycieczce należy przez to rozumieć także pozostałe formy turystyki i krajoznawstwa określone w punkcie 3.

Rozdział IV.

ORGANIZACJA WYCIECZEK SZKOLNYCH

1. Dyrektor zespołu wyznacza spośród osób organizujących wycieczkę kierownika wycieczki.
2. Kierownikiem może być:

- 1) pracownik pedagogiczny szkoły
- 2) inna pełnoletnia osoba, która:
 - a. ukończyła kurs kierowników wycieczek,
 - b. posiada uprawnienia przewodnika turystycznego, przewodnika lub instruktora turystyki kwalifikowanej lub pilota wycieczek
2. Opiekunem wycieczki /imprezy/ może być pracownik pedagogiczny szkoły lub, za zgodą dyrektora szkoły, inna pełnoletnia osoba
3. Osobą odpowiedzialną za organizację oraz za prawidłowy i bezpieczny przebieg wycieczki jest kierownik wycieczki.
4. Kierownik wycieczki najpóźniej na tydzień przed planowaną wycieczką informuje dyrektora zespołu. Kierownik wycieczki najpóźniej na 4 dni przed jej rozpoczęciem przedstawia dyrektorowi kompletną dokumentację wycieczki do zatwierdzenia.
5. Dokumentacja wycieczki zawiera:
 - a. kartę wycieczki z jej harmonogramem
 - b. listę uczestników (w dwóch egzemplarzach),
 - c. pisemne zgody rodziców,
 - d. regulamin zachowania się uczniów podczas wycieczki,
 - e. rozliczenie wycieczki (należy przedłożyć w ciągu dwóch tygodni po zakończeniu wycieczki).
6. Zgodę na zorganizowanie wycieczki lub imprezy wyraża dyrektor zespołu poprzez podpisanie karty wycieczki i listy uczestników. Podpisane dokumenty są przekazywane kierownikowi wycieczki.
7. Ewentualne braki w dokumentacji należy uzupełnić w terminie uzgodnionym z dyrektorem zespołu.
8. Opóźnienie w przedstawieniu do zatwierdzenia lub brak wymaganych dokumentów mogą być przyczyną nie udzielenia zgody na przeprowadzenie wycieczki.
9. Przeprowadzenie wycieczki bez zatwierdzenia stanowi naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.
10. Program wycieczki lub imprezy organizowanej przez szkołę, listę uczestników, imię i nazwisko kierownika i opiekunów zawiera karta wycieczki lub imprezy, którą zatwierdza dyrektor szkoły.
11. Organizację wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych:
12. Dla uczniów nauczania zintegrowanego powinny być organizowane przede wszystkim wycieczki przedmiotowe i krajoznawczo-turystyczne po najbliższej okolicy i na terenie macierzystego województwa i regionu geograficzno – turystycznego.
13. Dla uczniów klas IV – VIII mogą być organizowane wycieczki przedmiotowe, krajoznawczo – turystyczne po najbliższej okolicy, na terenie macierzystego województwa, regionu geograficzno – turystycznego, kraju i za granicę.
14. Udział uczniów w wycieczkach i imprezach za wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych wymaga pisemnej zgody rodziców bądź prawnych opiekunów. Podpisane oświadczenia przechowuje kierownik wycieczki.
15. Uczestnicy wycieczki i imprezy powinni być ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej, ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.
16. Uczniowie w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie nie mogą brać udziału w wycieczkach.
17. Uczniowie niepełnosprawni, o ile nie ma przeciwwskazań zdrowotnych, mogą brać udział w wycieczkach i imprezach, a organizatorzy tych wycieczek i imprez powinni zapewnić

im warunki odpowiednie do specyficznych potrzeb wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

18. W przypadku niedyspozycji ucznia, może on pozostać na czas wycieczki w miejscu zakwaterowania, ale tylko w towarzystwie jednego z opiekunów.
19. Nauczyciele biorący udział w wycieczce powinni posiadać delegację wystawioną przez dyrektora szkoły. Dokument ten stwierdza fakt świadczenia pracy nauczyciela poza szkołą.
20. Zgodę na wycieczki i imprezy zagraniczne wydaje dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.
21. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki.
22. W przypadku gdy w wycieczce nie uczestniczy cały zespół klasowy, dyrektor organizuje plan zajęć dla uczniów pozostających w szkole. Uczeń, który nie uczestniczy w wycieczce ma obowiązek realizowania wyznaczonych zajęć.

Rozdział V.

PODSTAWOWE ZASADY BEZPIECZEŃSTWA I OPIEKI NAD UCZNIAMI PODCZAS WYCIECZEK

1. Opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce sprawuje kierownik i opiekunowie grup. Opieka ta ma charakter ciągły.
2. Opiekunami powinni być nauczyciele i rodzice uczniów. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na wykonywanie obowiązków opiekuna przez inne osoby.
3. Maksymalna liczba uczniów przypadających na jednego opiekuna jest uzależniona od rodzaju wycieczki. Dla zapewnienia uczestnikom wycieczek pełnego bezpieczeństwa konieczne jest przydzielenie opiekunów spośród nauczycieli lub rodziców według następujących zasad:
 - jeden opiekun na 9 uczestników przy przejazdach kolejowych,
 - jeden opiekun na 5 uczestników na szlakach wodnych w Tatrach,
 - dwóch opiekunów na wycieczkach rowerowych, przy czym kolumna może liczyć maksymalnie 15 osób (opiekun – maks. 13 uczestników – opiekun),
 - jeden opiekun na 30 osób podczas wycieczek przedmiotowych w miejscu, które jest siedzibą szkoły,
 - jeden opiekun na 15 uczniów, przy wyjściu lub wyjeździe autobusem poza miejscowość, która jest siedzibą szkoły,
 - jeden opiekun na 10 uczestników na wycieczki górskie,
 - jeden opiekun na 5 osób na wycieczkach wysokogórskich.
4. Czas trwania i trasa wycieczki są dopasowane do wieku i możliwości uczestników.
 - Wycieczki piesze nizinne i podgórskie (do wysokości 600 m n. p. m. np.: Góry Świętokrzyskie), mogą być organizowana dla uczestników od lat 12, przy uwzględnieniu 3 – 5 godzin dziennego marszu.
 - Wycieczki górskie (o wysokości powyżej 600 m n. p. m. np. Beskidy, Sudety) mogą być organizowane dla uczestników od lat 14 posiadających odpowiednią zaprawę turystyczną /np. uczestnik innych wycieczek lub rajdów/.
 - Wycieczki wysokogórskie (o wysokości powyżej 1000 m n. p. m. np. Tatry,

Karkonosze, Beskid Wysoki) mogą być organizowane dla uczniów, którzy ukończyli 15 lat i posiadają odpowiednią zaprawę turystyczną i inni za zgodą rodziców.

- Organizując wycieczki autokarowe do dużych miast, teatrów, muzeum, pomników kultury - nie musi się brać pod uwagę wieku uczestników. Uwzględnić natomiast należy relację pomiędzy poziomem umysłowym, inteligencją ucznia a tematem do realizacji podczas wycieczki.
 - W wycieczkach rowerowych mogą brać udział uczniowie, którzy posiadają kartę rowerową. Długość trasy do 50 km dziennie, przy tempie jazdy do 15 km/godz. Z tyłu i przodu bezwzględnie jadą osoby dorosłe. Odległość od roweru do roweru – 3 do 5 m. Przerwa między grupami 150 m. Oznaczenia z przodu biała chorągiewka, z tyłu wysunięty lizak zamontowany przy rowerze (bagażnik, siodełko). Podręczne plecaki tzw. chlebaki dzieci mogą wież na plecach, wskazane jest jednak przewożenie czegokolwiek na bagażniku.
4. Wycieczki piesze na terenach górskich leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody, oraz leżących powyżej 1000m.n.p.m. mogą prowadzić wyłącznie przewodnicy turystyczni.
 5. Uczestnicy wycieczek narciarskich, rajdów w rejony górskie, muszą posiadać umiejętność jazdy na nartach.
 6. Nie wolno uczestnikom wycieczki zezwalać na kąpiel, pływanie lub wypływanie na łodziach lub kajakach, jeżeli nie zostało to uwzględnione w programie wycieczki.
 7. Długość trasy i tempo należy dostosować do wydolności najsłabszego uczestnika każdej wycieczki.
 8. Kolumna uczniów, z wyjątkiem uczniów do 10 lat, może się poruszać tylko prawą stroną jezdni, (piesi do 10 lat mogą się poruszać w kolumnie tylko dwójkami chodnikiem, w razie jego braku poboczem lub skrajem jezdni).
 9. Zabrania się prowadzenia wycieczek z młodzieżą podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi. W razie gwałtownego załamania się warunków pogodowych (szczególnie przy planowaniu wycieczek pieszych górskich), należy wycieczkę odwołać.
 10. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
 11. Do przewozu młodzieży należy wykorzystywać tylko sprawne i dopuszczone do przewozu osób pojazdy.
 12. W przypadku, gdy podczas trwania wycieczki miał miejsce wśród jego uczestników wypadek, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
 13. Wycieczki powinny rozpoczynać i kończyć się w wyznaczonym w harmonogramie wycieczki miejscu.
 14. Przed wyruszeniem na wycieczkę, należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku, przypomnieć program i regulamin, sprawdzić ubiór i ekwipunek.
 15. Opiekunowie powinni sprawdzić stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz po przybyciu do punktu docelowego.
 16. W przypadku zgubienia się uczestnika wycieczki grupa pozostaje pod opieką jednego z opiekunów w miejscu gdzie zauważono nieobecność. Drugi z opiekunów udaje się na poszukiwanie wcześniej przemierzoną trasą. Zagubiony uczestnik ma obowiązek pozostania w miejscu, w którym zauważył brak grupy.

17. Jednym z punktów programu może być czas wolny, jednakże uczniowie nie mogą w tym czasie pozostać bez opieki.
18. Wyruszając na wycieczkę należy zabrać apteczkę pierwszej pomocy, do której mają dostęp tylko osoby upoważnione przez kierownika wycieczki.
19. Na podanie leków wymagana jest zgoda rodziców.

Rozdział VI ZASADY SZCZEGÓŁOWE

1. Poruszania się po drogach publicznych:

- 1) uczestnicy idą zwartą grupą w szyku uzgodnionym przez prowadzącego, maksymalnie czwórkami, na przedzie grupy zawsze idzie prowadzący wycieczkę, następnie najślabi i najmłodsi uczestnicy, którzy nadają tempo marszu, kolumnę zamykają najstarsi, uczestnicy wraz z wychowawcą;
 - 2) kolumna porusza się prawym poboczem drogi lub szosy (jak najbliższej krawędzi), zajmując nie więcej niż połowę szerokości drogi. W przypadku, gdy nie ma chodnika lub miejsca przeznaczonego dla pieszych, maszerując małymi grupkami lub pojedynczo należy iść lewą stroną drogi jeden za drugim lub, jeżeli ruch na drodze jest niewielki parami;
 - 3) w miastach należy poruszać się zwarta grupą po chodnikach lub miejscach wyznaczonych (pasy) lub zgodnie z przepisami;
 - 4) nie wolno zatrzymywać się w miejscach, gdzie utrudniona jest widoczność, to znaczy na zakrętach, za i przed wzniesieniem;
 - 5) zabrania się chodzenia po drogach przeznaczonych dla rowerzystów;
 - 6) kiedy kolumnę prowadzimy przy złej widoczności (nocą, w deszcz lub śnieżycę) pierwszy i ostatni maszerujący od osi jezdni muszą mieć zapalone latarki;
 - pierwszy – ze światłem białym skierowanym do przodu;
 - ostatni – ze światłem czerwonym skierowanym do tyłu.
- Jeżeli kolumna przekracza 20 m maszerujący po lewej stronie są zobowiązani nieść latarnie białe rozmieszczone co 10 m widoczne z odległości 150m;
- 12) jeżeli wycieczka porusza się po zmroku jej uczestnicy muszą być wyposażeni w światła odbłaskowe;
 - 13) nie wolno odłączać się od grupy maszerującej bez zgody prowadzącego;

2. Bezpieczeństwa na wycieczkach autokarowych:

- 1) liczba uczestników wycieczki nie może przekraczać ilości miejsc siedzących w autokarze;
- 2) miejsca przy drzwiach powinny zająć osoby dorosłe. Kierownik wycieczki powinien zająć miejsce obok kierowcy, opiekunowie zajmują miejsca równomiernie w całym autokarze;
- 3) przejścia w autokarze muszą być wolne, co umożliwia szybkie opuszczenie pojazdu w razie ewakuacji;
- 4) w czasie jazdy dzieci nie mogą: chodzić po autobusie, stawać na siedzeniach, wychylać się przez okna, wyrzucać przedmioty przez okna;
- 5) postoje odbywają się w miejscach bezpiecznych, np. na parkingach;
- 6) zatrzymując autokar dla załatwienia potrzeb, zabrania się przechodzenia młodzieży na lewą stronę drogi;
- 7) dzieci mogące mieć problemy zdrowotne np. chorobę lokomocyjną lokujemy z

przodu i nadzorujemy ewentualne przyjmowanie leków.

3. Zachowania na wycieczkach górskich:

- 1) na szlakach wędruje się zawsze w tak zwanym szyku luźnym, a przy wyjątkowo wąskich przejściach – jeden za drugim;
- 2) na początku i na końcu kolumny idzie osoba dorosła;
- 3) wśród opiekunów jest przynajmniej jedna osoba umiejąca, w razie potrzeby, udzielić pierwszej pomocy (zabieramy ze sobą podręczną apteczkę, którą niesiemy z tyłu grupy);
- 4) grupę ustawiamy w ten sposób, że jej początek stanowią osoby najmniej wprawione w pokonywanie szlaków górskich, a koniec – osoby silne i wytrwałe kondycyjnie;
- 5) tempo marszu musi być dostosowane do wieku i kondycji uczestników wycieczki;
- 6) w celu zachowania bezpieczeństwa poruszać się należy zawsze po wyznaczonych szlakach, zboczenie z niego grozi zabłędzeniem lub zaginięciem, dlatego jest całkowicie zabronione;
- 7) zabrania się organizowania wycieczek na terenach górskich leżących powyżej 600m n.p.m. bez udziału wykwalifikowanego przewodnika.

4. Organizacji biwaków:

- 1) organizując biwak należy przestrzegać ogólnych zasad dotyczących organizowania krajoznawstwa i turystyki;
- 2) miejsce biwakowania musi być zaopatrzone w:
 - wodę zdatną do picia;
 - wyznaczone miejsce na ognisko; w innym przypadku ognisko można rozpałcić w odległości 150m od lasu.
- 3) podczas plażowania i kąpieli należy przestrzegać zasad zawartych w pkt. 5.

5. Procedury kąpieli i plażowania:

- 1) zabrania się kąpieli bez nadzoru ratownika oraz w miejscach gdzie obowiązuje zakaz kąpieli;
- 2) woda musi być czysta, brzeg łagodny, najlepiej z plażą;
- 3) głębokość wody wytyczonej do kąpieli wynosi do 1,50m;
- 4) kąpiel lub ćwiczenia w wodzie odbywają się w grupach nie większych niż 10 – 15 dzieci;
- 5) dzieci i młodzież zawsze powinni przychodzić do kąpieli i odchodzić po niej w zwartych grupach pod kierunkiem opiekunów. Przed wejściem do wody i po wyjściu z wody należy wszystkich dokładnie policzyć;
- 6) osobno należy prowadzić zajęcia z grupami nie umiejącymi pływać, osobno z umiejącymi;
- 7) ustalić umowną sygnalizację (np. gwizdkiem) „uwaga”, „koniec kąpieli”, „z wody” i „alarm”;
- 8) w czasie kąpieli musi być utrzymana bezwzględna karność w grupie;
- 9) w pobliżu miejsca kąpieli powinien być przygotowany sprzęt ratowniczy;
- 10) podczas plażowania, dzieci powinny mieć okrycia głowy.

6. Procedury obowiązujące na basenie:

- 1) przed wejściem na basen i po wyjściu z wody opiekun sprawdza liczbę uczestników (zbiórka);
- 2) dostosowujemy się do regulaminu obowiązującego na basenie;
- 3) kąpiemy się tylko w obecności i pod opieką ratownika;
- 4) nie biegamy, nie popychamy się, zachowujemy się bezpiecznie;
- 5) każdą potrzebę opuszczenia pływalni zgłaszamy opiekunowi;
- 6) w przypadku złego samopoczucia, bólu itp. natychmiast wychodzimy z wody i fakt ten zgłaszamy opiekunowi.

7. Procedury wycieczek rowerowych:

Wycieczkę rowerową należy organizować z niewielkim zespołem dzieci pod opieką 2 – 3 osób dorosłych.

- 1) kolumna rowerowa nie powinna przekraczać 15 osób.
- 2) tempo jazdy oraz długość trasy przejazdu powinny być dostosowane do wieku i możliwości fizycznych uczestników wycieczki.
- 3) uczestnicy muszą mieć kartę rowerową.

Organizator powinien posiadać:

- 1) apteczkę lekarską;
- 2) zestaw niezbędnych części zapasowych: dętki, wentyle, pompkę, itp.,
- 3) wykaz uczestników wycieczki;
- 4) pisemną zgodę rodziców lub opiekunów uczestników wycieczki na wyjazd, kartę wycieczki podpisaną przez dyrektora;
- 5) w miarę możliwości zaopatrzyć dzieci w kamizelki odblaskowe.

Organizator wycieczki powinien zapoznać uczestników wycieczki z regulaminem.

W czasie jazdy:

- 1) prowadzący wycieczkę jedzie w przodzie rzędu jak najbardziej prawej krawędzi jezdni;
- 2) słabsze dzieci jadą tuż za prowadzącym;
- 3) uczestnicy wycieczki nie mogą jechać obok siebie;
- 4) należy zachować stałe miejsce i bezpieczną odległość między sobą (nie więcej niż 5 m);
- 5) pod górę o większym nachyleniu trzeba prowadzić rowery, zachowując ustawienie w rzędzie;
- 6) bagaż powinien być umieszczony na bagażniku i być dobrze przymocowany;
- 7) na końcu rzędu powinien jechać opiekun;
- 8) do roweru można przymocować tzw. ramię bezpiecznika, tj. pręt o długości ok. 38 cm z zamocowanym na końcu światłem odblaskowym o średnicy 5 cm.;
- 9) kierującemu rowerem nie wolno puszczać kierownicy, zdejmować nóg z pedałów;
- 10) podczas postoju należy zejść z jezdni i stanąć na poboczu drogi lub parkingu;
- 11) kierujący rowerem, korzystając z drogi (ścieżki) dla rowerów i pieszych jest obowiązany zachować szczególną ostrożność wobec pieszego idącego taką drogą i ustępować mu pierwszeństwa.

Szczegółowe zasady poruszania się rowerów określone zostały w „Prawie o ruchu drogowym”

8. Organizacji wycieczek zagranicznych:

- 1) szkoły mogą organizować wyjazdy zagraniczne takie jak wycieczki przedmiotowe, mające na celu uzupełnienie obowiązującego programu nauczania w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych, wycieczki krajoznawczo-turystyczne;
- 2) zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez zagranicznych wyraża dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny;
- 3) zawiadomienie, o którym mowa w ust 1 zawiera nazwę kraju, czas pobytu, program pobytu, imię i nazwisko kierownika i opiekunów, listę uczestników wraz z określeniem wieku, informację o znajomości przez opiekuna języka obcego w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy;
- 4) kierownikiem lub opiekunem może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy;
- 5) każdy uczestnik wycieczki, w zależności od kraju docelowego, a także od krajów, przez które przebiega trasa wycieczki, musi posiadać dokument potwierdzający tożsamość tj. dowód osobisty lub paszport;
- 6) uczestnicy wycieczek zagranicznych podlegają ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia;
- 7) organizując wycieczkę lub imprezę zagraniczną należy przestrzegać zasad regulaminu odnoszącego się do wycieczek krajowych.

9. Opieki na imprezach turystyki kwalifikowanej

- 1) organizator obozu sportowego ma obowiązek zapewnić jego uczestnikom opiekę co najmniej jednego instruktora;
- 2) instruktorem może być nauczyciel wychowania fizycznego lub osoba posiadająca uprawnienia do szkolenia młodzieży w danej dyscyplinie sportu;
- 3) nauczyciele nie spełniający warunków wymienionych w punkcie 2 mogą sprawować opiekę nad młodzieżą podczas zajęć sportowych tylko w przypadku posiadania umiejętności pozwalających im na czynny w nich udział. Nauczyciel taki prowadzi zajęcia według wskazówek instruktora i ponosi całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo powierzonej mu grupy uczniów;
- 4) opiekun grupy ma obowiązek natychmiastowego przerwania zajęć w przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń dla zdrowia uczniów;
- 5) w przypadku stwierdzenia urazu wymagającego leczenia szpitalnego kierownik obozu jest zobowiązany zawiesić zajęcia do czasu pełnego wyjaśnienia przyczyn, a w razie stwierdzenia możliwości powtórzenia się wypadku (np. trudne warunki terenowe lub niedyscyplinowanie i brawura młodzieży) przerwać obóz;
- 6) kierownik obozu ma obowiązek sprawdzić stan techniczny sprzętu, którym posługuje się młodzież i nie zezwolić na jego użycie, jeśli będzie to zagrażało bezpieczeństwu użytkowników;
- 7) każdą imprezę kwalifikowaną należy omówić na spotkaniu z rodzicami, podczas którego wychowawca ma obowiązek przedstawić wszystkie zagrożenia wynikające z uprawiania danej dyscypliny sportu;

- 8) kierownik obozu ma obowiązek dokładnego sprawdzenia oferowanych warunków ubezpieczenia i zawarcia umowy uwzględniającej zwiększone ryzyko wynikające z uprawiania danej dyscypliny sportu.

Rozdział VI

OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA KIEROWNIKA WYCIECZKI

1. Co najmniej na 7 dni przed planowanym wyjazdem uzyskać zgodę dyrekcji na organizację wycieczki.
2. Opracowanie programu i harmonogramu wycieczki.
3. Terminowe przygotowanie i przedstawienie do zatwierdzenia dokumentacji wycieczki, jeżeli jest przewidziany nocleg, należy dołączyć adres i numery telefonów.
4. Zapoznanie z regulaminem wycieczki oraz z zasadami bezpieczeństwa wszystkich jej uczestników.
5. Zapewnienie warunków do realizacji programu wycieczki oraz sprawowania nadzoru w tym zakresie.
6. Określenie zadań dla opiekunów w zakresie realizacji programu oraz zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki.
7. Nadzorowanie zaopatrzenie uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy.
8. Organizowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników wycieczki.
9. Dokonywanie podziału zadań wśród uczestników.
10. Posiadanie przy sobie listy wszystkich uczestników z adresem, numerem telefonu i numerem PESEL
11. Udzielenie natychmiastowej pomocy w razie wypadku, w szczególnym wypadku wezwanie pogotowia.
12. Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki.
13. Dokonywanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu.
14. Dowody finansowe będące podstawą rozliczenia wycieczki (rachunki, paragony, oświadczenia itp.) kierownik dołącza do rozliczenia finansowego.
15. Kierownik i opiekunowie nie ponoszą kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia. Wydatki z tego tytułu pokrywa się ze środków, o których mowa w ust. 1. rozdział IX

Rozdział VII

OBOWIĄZKI OPIEKUNA

1. Sprawowanie opieki nad powierzonymi uczniami.
2. Współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki.
3. Sprawdzanie stanu liczbowego jej uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
4. Opieka nad powierzonymi mu uczniami.
5. Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
6. Nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom.

7. Sprawdzenie, czy wyposażenie pokoi spełnia wymagania, a otoczenie miejsca noclegu jest bezpieczne.
8. Wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika.

Rozdział VIII

RAMOWY REGULAMIN WYCIECZKI, PRAWA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKA WYCIECZKI

1. Każdy uczestnik wycieczki/imprezy zobowiązany jest do:

2. Zapoznania się z zasadami regulaminu wycieczki/imprezy, obowiązującymi w Zespole Oświatowym w Borowiu;
3. Zapoznania się z harmonogramem wycieczki i bezwzględnym stosowaniem się do niego;
4. Dostarczenia kierownikowi wycieczki pisemnej zgody od rodziców na udział w wycieczce;
5. Brania udziału we wszystkich zajęciach przewidzianych w programie wycieczki/imprezy;
6. Posiadaniu przy sobie ważnej legitymacji szkolnej;
7. Realizowania wszystkich poleceń kierownika, opiekunów wycieczki, pilota i przewodnika;
8. Ścisłego przestrzegania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz w środkach transportu;
9. W czasie postoju na parkingu ścisłego przestrzegania poleceń kierownika i opiekunów;
10. W miejscach zakwaterowania stosowania się do regulaminu placówki;
11. Przestrzegania regulaminów obowiązujących w obiektach muzealnych, teatralnych itp.;
12. Przestrzegania ciszy nocnej;
13. Dbania o czystość, ład i porządek w miejscach, w których się przebywa, nie hałasowania;
14. Kulturalnego odnoszenia się do opiekunów, kolegów i innych osób zgodnie z ogólnymi zasadami dobrego wychowania i kultury;
15. Informowania opiekunów lub kierownika o jakichkolwiek sytuacjach niebezpiecznych mogących zagrażać życiu lub zdrowiu uczestników wycieczki;
16. Posiadania odpowiedniego stroju uzależnionego od charakteru wycieczki;
17. Przestrzegania postanowień statutu szkoły i przepisów bezpieczeństwa;
18. Zajęcia miejsca w autokarze zgodnie z wydanym poleceniem przez kierownika lub opiekuna;
19. Umieszczenia bagażu podręcznego na półce, większego w luku bagażowym.
20. Korzystania z urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem.
21. Przestrzegania punktualności.
22. W trakcie trwania tzw. „czasu wolnego”, przebywania przez cały czas pod nadzorem opiekunów.
23. Pomagania słabszym i bycia życzliwym wobec innych uczestników.
24. Przestrzegania zasad reżimu sanitarnego wymaganego w związku z zagrożeniem rozprzestrzeniania się Covid-19

2. Uczestnikowi wycieczki/imprezy zabrania się;

1. Wdawania się w dyskusje z obcymi osobami;
2. Spacerowania, wstawania, wychylania przez okno w czasie jazdy autokarem
3. Bez wiedzy kierownika lub opiekunów pod żadnym pozorem oddalania się od grupy;
4. Samowolnego opuszczania ośrodka noclegowego;
5. Posiadania, przechowywania i używania wszelkiego rodzaju środków odurzających, alkoholu, papierosów itp.

Rozdział IX

FINANSOWANIE WYCIECZEK

1. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków Rady Rodziców lub innych źródeł (m.in. ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę, od sponsorów oraz ze środków pochodzących z działalności Samorządu Uczniowskiego).
2. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
3. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
4. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w imprezie. Wydatki z tego tytułu pokrywa się ze środków, o których mowa w ust.1.
5. Kierownik wycieczki odpowiada za terminowe regulowanie zobowiązań finansowych z nią związanych.
6. Rozliczenia wycieczki dokonuje kierownik, określając sposób zagospodarowania nadwyżki, względnie uzupełnienia niedoboru finansowego.
7. Dowodami finansowymi są przede wszystkim podpisane przez uczniów lub rodziców dzieci listy wpłat oraz rachunki, faktury i bilety wydawane przez uprawnione do danego rodzaju działalności podmioty gospodarcze – w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach mogą to być oświadczenia o poniesionym wydatku podpisane przez kierownika wycieczki oraz wszystkich opiekunów, jednak wydatki tego typu nie mogą przekroczyć 20 % kosztów wycieczki.

Rozdział X.

W DNIU WYCIECZKI

1. Na miejscu zbiórki należy sprawdzić listę obecności i policzyć uczestników wycieczki;
2. Uczestnika nieprzygotowanego do wycieczki, szczególnie gdy brak odpowiedniego stroju zagraża jego zdrowiu, powinno się odesłać do domu i powiadomić o tym fakcie jego rodziców lub opiekunów;
3. Przystąpić do realizacji programu wycieczki;
4. Po wycieczce należy wrócić do punktu zbiórki i tam ją zakończyć lub za zgodą rodziców/prawnych opiekunów zakończyć w innym miejscu.

Rozdział XI.

UBIÓR I WYPOSAŻENIE

1. Należy zwrócić uwagę młodzieży na następujące elementy ubioru i wyposażenia:
 1. Odpowiednie obuwie
 2. Odpowiednia odzież, dostosowana do charakteru wycieczki lub imprezy, pory roku i pogody;
 3. Odpowiednie wyposażenie dostosowane do charakteru wycieczki lub imprezy

Rozdział XII.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazana przez dyrektora. Listę tych uczniów kierownik wycieczki dołącza do odpowiedniego dziennika klasowego.
2. Wszyscy opiekunowie oraz uczestnicy wycieczki zobowiązani są zapoznać się z obowiązkami i uprawnieniami, regulaminem i harmonogramem wycieczki.
3. Ramowy regulamin wycieczki określony w rozdziale VIII, (załącznik nr 6) lub inny opracowany przez kierownika wycieczki podpisują wszyscy uczestnicy wycieczki.
4. Kierownik wycieczki powinien zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
5. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
6. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.
7. W przypadku naruszenia przez ucznia (punkt 2, podpunkt 5 – rozdział VIII) regulaminu zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.
8. W sprawach nie uregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Pracy, Statutu Szkoły oraz rozporządzeń MEN w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły krajoznawstwa i turystyki.
9. Klasowe lub grupowe wyjście uczniów poza teren szkoły, organizowane w ramach lekcji w celu realizacji programu nauczania nie stanowi wycieczki w rozumieniu niniejszego regulaminu. Nauczyciel organizujący takie wyjście, musi uzyskać na nie zgodę dyrektora. Wyjście należy odnotować w dzienniku lekcyjnym.
10. Ustalenia punktu 9 nie dotyczą lekcji wychowania fizycznego.
11. Załączniki:
Załącznik a – karta wycieczki z harmonogramem i preliminarzem,
Załącznik b – wzór listy uczestników wycieczki,
Załącznik c – wzór zgody rodziców lub opiekunów prawnych na udział dziecka w wycieczce,
Załącznik d – wzór rozliczenia wycieczki
Załącznik e – przykładowy regulamin wycieczki
Załącznik f – wzór listy uczestników z potwierdzeniem zapoznania się z programem i regulaminem wycieczki.

Załącznik a do Regulaminu wycieczek Zespołu Oświatowego w Borowiu

.....
(pieczęć szkoły)

KARTA WYCIECZKI (IMPREZY) z harmonogramem

Cel i założenia programowe wycieczki (imprezy)
.....
.....
.....
.....
.....

Trasa wycieczki (imprezy)
.....
.....
.....

Termin ilość dni..... klasa/grupa

Liczba uczniów: w tym uczniów niepełnosprawnych:

Kierownik (imię i nazwisko) Nr. leg. pilota lub
kierownika wycieczki wydane dnia

Liczba opiekunów:..... Środek lokomocji

Nr telefonu kontaktowego podczas wycieczki.....

OŚWIADCZENIE

W poczuciu odpowiedzialności za bezpieczeństwo życia i zdrowia powierzonej mej opiece dzieci i młodzieży na czas trwania w/w wycieczki/imprezy, oświadczam, że znane mi są przepisy dotyczące zasad bezpieczeństwa na wycieczkach, obozach i imprezach turystycznych.

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki (imprezy)
(imiona i nazwiska oraz podpisy)

1.....
2.....
3.....

Kierownik wycieczki (imprezy)
(imię i nazwisko)

.....

4.....
(podpis)

cd. załącznika a

HARMONOGRAM WYCIECZKI (IMPREZY)

Data, godz. Wyjazdu oraz powrotu	Długość trasy (w kilometrach)	Miejscowość Docelowa i trasa powrotna	Szczegółowy program wycieczki od wyjazdu do powrotu	Adres miejsca noclegowego i żywieniowego oraz przystanki i miejsca żywienia

.....
/podpis kierownika wycieczki/

Adnotacje organu prowadzącego
lub sprawującego nadzór pedagogiczny

Zatwierdzam

/podpis kierownika wycieczki/

Załącznik c do Regulaminu wycieczki Zespołu Oświatowego w Borowiu

**ZGODA RODZICÓW /OPIEKUNÓW PRAWNYCH/ NA UDZIAŁ DZIECKA W
WYCIECZCE /IMPREZIE/ SZKOLNEJ**

My niżej podpisani/ Ja niżej podpisany(na) wyrażam/y zgodę na uczestnictwo
naszego/mojego dziecka:

Imię i nazwisko dziecka..... PESEL.....

Klasaw organizowanej przez szkołę wycieczce szkolnej do,
która odbędzie się w dniu / dniach.....

Jednocześnie oświadczam, że stan zdrowia naszego/mojego dziecka pozwala na udział w tej
wycieczce.

Zobowiązujemy/ę się do zapewnienia jego bezpieczeństwa w drodze między domem a
miejscem zbiórki oraz do pokrycia kosztów związanych z udziałem w wycieczce.

Bierzemy/Biorę odpowiedzialność finansową za spowodowane przez nasze/moje dziecko
szkody materialne wynikające z nieprzestrzegania regulaminu wycieczki,

Wyrażam/y- nie wyrażam/y* zgody na podjęcie decyzji związanych z leczeniem,
hospitalizacją i zabiegami operacyjnymi, w przypadku zagrożenia zdrowia i życia mojego
dziecka przez kierownika lub opiekunów w czasie trwania wycieczki.

(* niepotrzebne skreślić)

Oświadczam, że zapoznałem/łam się z regulaminem wycieczek szkolnych obowiązującym w
Zespole Oświatowym w Borowiu dostępnym na stronie internetowej szkoły

Inne istotne informacje, które rodzice/opiekunowie chcą przekazać organizatorowi
wycieczki.....

.....
TELEFON RODZICA/ RODZICÓW, OPIEKUNA.....

.....
/miejscowość i data/

.....
/czytelny podpis rodziców / opiekunów

Załącznik d do Regulaminu wycieczek Zespołu Oświatowego w Borowiu

ROZLICZENIE WYCIECZKI / IMPREZY

Wycieczka (impreza) szkolna do
zorganizowana w dniu.....przez.....

I. Dochody

1. Wpłaty uczestników: liczba osób.....x koszt wycieczki..... = zł
 2. Inne wpłaty.....
- Razem dochody:** (słownie :.....)

II. Wydatki

1. Koszt wynajmu autobusu:.....
2. Koszt noclegu:.....
3. Koszt wyżywienia:.....
4. Bilety wstępu: do teatru:.....
 do kina:.....
 do muzeum:.....
 inne:.....
5. Inne wydatki (jakie):.....
.....
.....

Razem wydatki:.....

I. Koszt wycieczki (imprezy) na jednego uczestnika:

II. Pozostała kwota w wysokościzł
.....
.....
.....

(określić sposób zagospodarowania kwoty – np. zwrot, wspólne wydatki klasowe, itp.)

Uczestnicy wycieczki (np. samorząd klasowy)

1.
2.
3.

Kierownik wycieczki

.....
/podpis/

Uwagi o przebiegu wycieczki (np. przebieg realizacji harmonogramu, problemy wychowawcze itp.).....
.....
.....
.....
.....

Rozliczenie przyjął:

.....

(data i podpis dyrektora szkoły)

Regulamin wycieczki

Zachowanie człowieka w miejscach publicznych daje świadectwo o jego kulturze, może mieć również wpływ na bezpieczeństwo wielu osób.

Dlatego każdy uczestnik wycieczki zobowiązany jest:

1. Zachowywać się w sposób zdyscyplinowany i kulturalny.
2. Stosować się do poleceń, zakazów i nakazów wydawanych przez opiekunów lub przewodników.
3. Nie oddalać się od grupy bez wyraźnego zezwolenia opiekuna.
4. Przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w innych miejscach, w których może grozić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo.
5. Kulturalnie odnosić się do opiekunów, kolegów i innych osób.
6. Traktować z należyтым respektem obiekty zabytkowe i eksponaty muzealne.
7. Nie śmiecić, nie niszczyć zieleni, nie płoszyć zwierząt.
8. W miejscach noclegowych postępować zgodnie z obowiązującym tam regulaminem.
9. Przestrzegać godzin ciszy nocnej.
10. Dbać o czystość, ład i porządek w miejscach, w których się przebywa.
11. Bezwzględnie przestrzegać zakazu palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających.

Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.

W przypadku naruszenia przez ucznia punktu 11 zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły.

Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.

